

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udkast til to prædikener : 1852

Citation: Kierkegaard, Søren: "Udkast til to prædikener : 1852", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2010 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p435-txt-shoot-n436.pdf> (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

P435:436

Trinitatis Søndag.

Nicodemus eller den bestaaende Xsthed.

At vi alle, ja at just »den bestaaende Xsthed« er som Nicodemus – vi komme til Xstum om Natten.

1) Vi komme til ham, vel ikke skjulte af Natten, men af hvad der, om muligt skjuler endnu bedre: Sandsebedrag. Det Hele er blevet et stort Sandsebedrag, hvori vi skjule os – og saa leve vi dog i det Sandsebedrag igjen, at vi komme aabenlyst om Dagen til Xstus.

(at vi ere døbte som Børn, confirmerede som Børn o: s: v: deraf bevise vi, at vi ere Xstne; at vi leve i et christeligt Samfund, deraf bevise vi, at vi ere Xstne o: s: v: lutter Sandsebedrag.

2) Vi have i Xstheden afskaffet Faren som er forbunden med det at bekjende Xstum – fordi vi have afskaffet at det at bekjende Xstum er kun muligt ved Gjerning, – – er dette ikke igjen det Nicodemiske: at komme om Natten.

Gud er Aand, han kan derfor ikke i Sandhed tilbedes ved Digte (om det saa var Mesterværker) ved Taler (om det saa var Mesterværker). Sligt er for Gud som Kage eller Slikkerie, det behager ham ikke. Nei, vil Du tilbede Gud i Sandhed saa maa det være i Gjerning, naturligviis, at Du da ikke bliver Dig selv vigtig og indbildsk af denne Din Gjerning som af noget Fortjenstligt, thi saa er denne Tilbedelse Gud modbydelig. Men Gjerning, Handling det er Offeret, som dog skal frembæres i Ydmyghed, Tro.

Saaledes ogsaa med det at bekjende Xstum; man kan kun bekjende Xstum ved Handling. At synge digterisk til hans Priis (om det saa var Mestersange) at declamere vidunderligt deiligt til hans Priis (om det saa var forbausende mesterligt) er ikke at bekjende Xstum, Sligt er ham imod som Slikkerie. Nei, Handling, Dit Liv skal bekjende ham. Men gjør det det – saa vil ogsaa Faren komme.

See dette har man afskaffet i Xstheden, er det saa ikke igjen det a la Nicodemus at komme til Xstum om Natten? Thi hvad vil det dog egl. sige, dette om Natten? Det vil sige: at ville holde sig til Xstum – men

at ville have Faren bort, skjult at ville holde sig til Xstum, skjult ja som Nicodemus, skjult ja som den bestaaende Xsthed, hvor vi Alle i skjult Inderlighed holde os til Xstum. Om vi gjøre det, nu derom veed jeg Intet, men gjøre vi det – det at det er i »skjult« Inderlighed gjør os dog lige med Nicodemus ikke et Haar bedre, forsaavidt værre; thi han var dog kun en enkelt Mand, men her er der et heelt Skramlerie af et Bestaaende med Levebrød og Levebrød – og alt Dette er lutter Nicodemisk Xstd. Det Nicodemiske er nu blevet det Bestaaende – o, Dyb af Forvirring. Nicodemus maatte dog lide det, at det var ham selv klart, at det var Skulkerie at komme om Natten; men nu, nu er det Nicodemiske det Officielle, saa vi slet Intet udsætte os for – »thi vi komme jo aabenlyst til Xstus, ikke som Nicodemus, Pfui, nei vi ere ikke saadanne Msker, nei vi komme aabenlyst til Xstum« – ja, efter skjult eller aabenlyst at have gjort det Hele Bestaaende til Vrøvl, og efter at have taget alle Farer bort fra det at bekjende Xstum ved at forandre det at bekjende Xstum til noget ganske Andet. Det var dog muligt, at En kunde have controlleret Nicodemus, det maa han være forberedt paa – men os kan Ingen kontrollere, thi vort Bedrag er absolut vi komme aabenlyst til Xstum – og komme dog ikke til ham, vi komme til ham om Dagen ved høllys Dag – og dog om Natten.

Er det da min Mening, for at ogsaa jeg skal tale om, hvad der nu tales saa meget om, er det min Mening, at jeg vil have Stat og Kirke adskilt og ved udvortes Midler? Nei, nei!

Jeg mener, at Stats-Kirke, bestaaende Xsthed er et Sandsebedrag. Jeg vil nu gjøre opmærksom paa, at det er et Sandsebedrag, vil, at man skal blive opmærksom – og saa vil jeg Inderliggjørelse i Xstd.

Men denne kan godt naaes, uagtet Sandsebedraget bestaaer; ja den høieste Form af Inderlighed er altid den: med et Sandsebedrag, tiltrods derfor at bevare Inderlighed. Den udvortes Afgjørelse er mislig, kan let føre til et endnu større Sandsebedrag. En Mand, har været forfalden til Drik, lover sig nu selv at ville lægge det af – og til den Ende begynder han med at slaae Flaske og Glas istykker (en symbolsk Handling) – nu veed jeg da, at han aldrig mere vil drikke – Maaskee! Bedre dog at kunne have Glas og Flaske staaende for sig – og ikke drikke. Pigen, som brænder Brevene fra den Troløse; nu veed jeg da, at hun har glemt ham. Men sæt nu, at hun samme Dag svinger lidt af sin Vei paa Gaden – for at see ham. Nei, det er sikkrere, at kunne see Brevene fra ham – men holde at glemme ham.

Dette er min Mening. Men i ethvert Fald skal Stat og

Kirke adskilles, saa er dette en saa kvalificeret religieus Handling, at der maa en Mand i Charakter til (næsten en Apostel, idetmindste et Sandheds-Vidne); ved Hjælp af lavere Former (Vrøvl og Ballotation) maa det ikke skee. Forsaavidt agter jeg at forsvare det Bestaaende, at holde Sagen hen, indtil Manden kommer, og især at tage polemisk Sigte paa alle vrøvlevorne Reformationer.